

Erol Gungör'ün Ziya Gökalp'e Yönelik Eleştirel Yorumları

Erol Gungor's Critical Interpretations of Ziya Gökalp
,Nebile ÖZMEN

Özet

Bu makalede Türk sosyolojisinin temel meselelerine dair yaklaşımları nedeniyle milliyetçi olarak nitelendirilen en önemli ilim adamlarından olan Erol Gungör'ün, Türkiye'de sosyolojinin kurucusu ve milliyetçi ekolün ilk temsilcisi olan Ziya Gökalp'e yönelik eleştirel yorumları ve değerlendirmeleri incelenmektedir. Makalenin amacı Erol Gungör'ün Gökalp'in Türk toplumunun ve sosyolojisinin bazı önemli meseleleriyle ilgili fikirlerine yönelik eleştirel yorumlarını tasnif etmek, incelemek ve değerlendirmektir. Gungör'ün, Ziya Gökalp'in, modernleşme ve batılılaşma anlayışına, din, kültür ve medeniyet ve milliyetçilik anlayışına bazı yönlerden tenkitlerde bulunduğu görülmektedir. Ancak bu tenkitlerin niteliğine bakıldığında kesinlikle gerek Türk sosyolojisi gerekse milliyetçi ekolün öncüsü olması yönleriyle Gökalp'in değerinin inkâr edilmediği, bilakis onun Türk sosyolojisi ve Türk milliyetçiliği açısından kıymetinin takdir edildiği anlaşılmaktadır. Gökalp ile Gungör'ün yaşadığı dönem arasındaki zamansal farklılığın yanı sıra, bu zaman sürecinde Türk toplum hayatında ve siyasî hayatta önemli değişmelerin olduğu bilinmektedir. Bu nedenle Gungör'ün eleştirilerinin Gökalp düşüncesini ve sosyolojisini revize etmek, eksik yönlerini tamamlamak ve cumhuriyetin kuruluş döneminde yaşanan sürece uygun bir şekilde üretilen pratik bazı fikir ve uygulamaların günün şartları içerisinde yeniden değerlendirilmesi şeklinde anlaşılmalıdır.

Anahtar Kelimeler

Ziya Gökalp, Erol Gungör, Türk Sosyolojisi, Milliyetçilik, Kültür, Medeniyet, Din.

Abstract

This article is studying Erol Gungor's critical interpretation, one of the most important scholars who are considered nationalist because of his approaches to the main issues of Turkish sociology, of Ziya Gokalp, the founder of Turkish sociology and the first representative of nationalist school in Turkey. The aim of the article is to classify, analyze and evaluate the criticisms of Erol Gungor about Gokalp's ideas about some important issues of Turkish society and sociology. Erol Gungor has been criticized for Gokalp's understanding of modernization and westernization, understanding of religion, understanding of culture and civilization, and understanding of nationalism. However, when the quality of these criticisms is examined, it is seen that Gungor certainly does not deny the value of Gokalp as a pioneer of nationalist school in terms of Turkish sociology, even, that he is not disregarded in terms of Turkish sociology and Turkish nationalism. Because it is known that in addition to the temporal difference between Gökalp and Gungör's time, there are important changes in Turkish society and political life during this period of time. For this reason, Gungor's criticisms should be understood as revising Gökalp's thought and sociology, completing the missing aspects and evaluating some practical ideas and practices that are produced in accordance with the social problems of the republic's establishment period.

Keywords

Ziya Gokalp, Erol Gungor, Turkish Sociology, nationalism, culture, civilization, religion.

References

Ağaoğlu, Ahmet (1972). Üç Medeniyet, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Alptekin, M. Yavuz (2008). "Erol Güngör", Türkiye'de Sosyoloji, II. Cilt, Derleyen: M. Çaęatay zdemir, Ankara: Phoenix, ss. 425-465.

Alver, Köksal (2013). "Erol Güngör'n Sosyolojik İzdüşümü", TYB Akademi, Yıl 3, Sayı 9, 2013, ss. 95-103.

Amman, M. Tayfun & İ. Hira (2017). "Yolların kavşaaında Duran Bir Sosyal Bilimci: Erol Güngör ve Din Sosyolojisine Katkıları", İslami İlimler Dergisi, Cilt 12 Sayı 1, Bahar 2017, ss. 139162.

Amman, M. Tayfun (2009). "rnek Bir Akademisyen ve Türk Aydını Olarak Erol Güngör", Kültür Ocaaında Bir Mütefekkir Erol Güngör, editör: M.Tayfun Amman, İstanbul: Kocav Yayınları, ss. 271-286.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)